NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2451 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 20 MAI 1925

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE — INDOCHINE FRANÇAISE — DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°3674

HANOI

	Hanoi (Tonkin)	Indochine, Cambodge, Laos, Cochinchine, Annam, Tonkin	Chine, Siam, Japon, Philippines, Indes Anglaises	Autres pays d'Europe, Amérique, Afrique, Australie	Etranger (Tarif spécial)
Một năm	6$00	6$00	8$00	8$00	12$00
Các lang xa	»	8$00	8$00	9$00	»
Sáu tháng	3$00	3$50	4$00	5$00	6$00
Ba tháng	1$50	1$75	2$00	2$50	3$00
Một tháng	0$50	0$60	0$70	1$00	1$00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Colon, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Decomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.

1re page
- Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
- Par contrat annuel
- Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NÓI CHUYỆN TÀU

(Nước Tàu về trước, nước Tàu bây giờ và nước Tàu sau này)

III

Nói về dân thì trong một nước mà có tới hơn bốn vạn vạn người, dễ khắp đông tây suốt xưa nay chưa từng nghe có một dân-tộc nào vĩ-đại bành-trướng đến như thế; thường thường những nước kể vào hàng nước lớn trong thế-giới như nước Nhật-bản chỉ có được độ non bảy ngàn vạn người, nước Anh chỉ có được độ hơn năm ngàn vạn người, nước Đức chỉ có được độ hơn sáu ngàn vạn người, nước Ý chỉ có được độ non sáu ngàn vạn người, đến những nước gọi là dân số cực đông như nước Nga cũng chỉ có được hơn một vạn vạn người, nước Thổ cũng chỉ có được lám, chín ngàn vạn người, nước Ấn-độ cũng chỉ có được non ba vạn vạn người; chưa kể những nước dân số quá thưa như nước Thụy-sĩ có hơn ba trăm vạn người, nước Hà-lan có hơn năm trăm vạn người, nước Thụy-điển có hơn bảy trăm vạn người, v. v. mà cũng nghiễm-nhiên là một nước giàu thịnh bẫn-hoi, không thua sút ai cái gì cả đấy. Nước Tàu là một nước có tới hơn bốn vạn vạn người, mà cái số hơn bốn vạn vạn người ấy lại không phải là hắc-man ở châu Phi, hồng-di ở châu Mỹ, phần nhiều lại chính là những dòng giống thần minh, vừa khôn ngoan mà vừa mạnh dạn, là cái dân-tộc tự năm ngàn năm về trước, lúc thế-giới còn đương mịt-mù rậm-rạp, hai cái đại-lục châu Âu, châu Mỹ còn đương là hang hầm ở rắn, dấu thú đường chim, mà trong đã nảy ra có những bậc siêu quần bạt tụy, tiên giác tiên tri, tạo ra được thuyền xe như ông Hoàng-đế, chế được ra lễ nghĩa như ông Phục-hi, gồng được giống thóc như ông Thần-nông, nghĩ được chữ viết như ông Xương-hiệt, cho đến cả dùi cây mà lấy lửa được, nếm cỏ mà uống thuốc được, đào núi khơi sông mà cứu được nạn hồng-thủy, dệt vải may áo mà chống được sức nắng sương, lạ nữa là vừa thoát khỏi cái thời-kỳ ăn lông uống máu, rúc núi chui hang mà biết ngay ăn ở với nhau một cách rất êm đềm, xếp đặt với nhau một cách rất trật-tự, có ngay chế-độ kỷ cương, luân-thường lễ giáo, gây cái cảnh-tượng thượng hòa hạ mục, trong ấm ngoài êm; một dân-tộc như thế, quyết không phải là dân-tộc dơn hèn vậy; từ đấy đến nay, trải một cuộc lịch-sử hơn năm sáu ngàn năm, biết bao nhiêu là minh-quân lương-tướng, hào-kiệt anh-hùng, chí-sĩ cao-nhân, hiếu trung tiết-liệt, đại học-vấn có, đại tư-tưởng có, đại văn-chương có, đại mỹ-thuật có, tôn-giáo nào cũng đồng hóa được, học lý nào cũng hấp-thụ được mà không hề mất cái đặc-tính của một quốc-dân; cái văn-minh kể là vẻ-vang rực rỡ ở đời nay tuy quang đại ở tây phương mà không phải không từng mầm mống ở dân-tộc ấy trước, rõ rệt nhất đó là phép làm lịch, phép quan thiên, phép tính, phép đo, cách chế thuốc súng, cách dùng từ thạch, cách làm giấy, cách in chữ, đều còn thấy dấu vết tự người Tàu phát-minh; có thể cho là một dân-tộc tài-trí thông-minh, nhiều cái tính-chất ưu-mĩ hơn người cũng không phải là quá đáng; thử nghiệm ngay đến ngày nay kiều-dân Tàu đi làm ăn xiêu dạt ở khắp cả góc bể chân trời, không chính-phủ nào bảo-hộ cho, không sức-pháp nào bênh-vực cho, mà cũng làm nên giàu có, quyền lợi chẳng kém sút chi ai, ở đâu cũng thành ngay được là một đoàn thể quốc-dân, có tổng-hội, có phân-hội, có hội-quán, có bang-trưởng, những sự-nghiệp công-cộng, trường học, nhà thương, ngân-hàng bảo-hiểm, thần-từ nghĩa-địa, chỉnh-đốn phân miêng; người ta đã xét phàm người Tàu ở đâu đông thì nẫm ngay được cái cán cân kinh-tế ở chỗ ấy, cái nguồn lợi mở-mang ở chỗ ấy đến nửa về tay người Tàu ra sức, mà cái công-quĩ thu nhập ở chỗ ấy cũng đến nửa tự tay người Tàu chuyên sang, người Tàu thật có cái đặc tính cần kiệm nhẫn nại, lo sâu nghĩ xa, mạnh lợn tinh nhanh, mạo-hiểm tiến-thủ, hào-hiệp khảng-khái, cấp công trọng nghĩa lại quí nhất là cái tính tự tôn tự lập, không hề chịu bỏ cái cố-hữu của mình; người ta thuật một chuyện nghe phải tức cười: ngay ở giữa đất thành-phố Luân-đôn, Nữu-ước, Ba-lê mà cái biểu hiệu chữ nho to tướng, cái quyền sổ chữ nho lèm-nhèm không cái tiệm buôn Tàu nào không thấy, lạ đến cứ ngày rằm mồng một hoặc các tiết lệ trong năm, cái bình hương cũng cứ việc nghi-ngút, đoạn nến đỏ cũng cứ việc lập-lòe ở xó cửa góc nhà, không vì những ánh sáng đèn điện rực trời, những tiếng còi nhà máy rậy đất mà có thay đổi chút nào cả, đáng cười thay! nhưng cũng đủ thấy cái đặc-tính của quốc-dân Tàu vậy.

Một cái dân-tộc vĩ-đại bành-trướng mà lại mạnh dạn thông-minh như thế nên khai-hóa thật là sớm mà văn-minh thật là cổ hơn nhất hoàn-cầu. Nay cứ lấy cái văn-minh cùng tinh cực xảo cùng sung cực sướng ở đời nay mà làm cái lệ tỉ giảo các nước các dân thì tự-hồ cái văn-minh của người Tàu không đáng kể vào đâu, mà một dân như thế, người ta còn cho là dân-tộc bán khai, chưa gọi là khai hóa được. Song, xét về một phương-diện khác, thì những cái tổ-truyền cựu-tủy trong nước Tàu như chính-trị của đế-vương, học-thuyết của Khổng Mạnh, triết-lý của Lão Trang, văn-chương của bách gia chư tử, bấy nhiêu cái đầm thắm hun xông ở trong xã-hội Tàu đã thành ra một luồng phong-khí, khiến cho người ta thô-bỉ hóa văn-nhã, tham biển hóa hào-hiệp, tàn ác hóa nhân-từ, trá ngụy hóa trung-hậu, tranh đấu hóa lễ nhượng, gian giảo hóa tín nghĩa, xấu-xa hóa thanh lịch, tuy cái dở cái xấu ở đời nào nước nào mà chẳng có, trong lúc người Tàu còn sinh-trưởng ở trong những cái cựu-tủy ấy không phải ai cũng có cái dức ông Khổng ông Nhan, cái nết ông Di ông Huệ, nhưng thật cũng không người nào không lảo-lướt trong cái không-khí đó, cái khí-chất biến hóa cũng đã nhiều. Một xã-hội như thế tưởng cũng đã xứng đáng là một xã-hội văn-minh vậy, mà một dân-tộc đã có được cái văn-minh như thế, ai dám bảo là chưa khai-hóa được du?

T.

Âu-châu điện-tín

(Havas)

Ngày 17 Mai 1925

Việc chiến-tranh ở Maroc

Quân Riffains lại khai thế công dữ dội, nhưng đạo quân Freydenberg phá tan được

Hoa-kỳ với vấn-đề trái-khoán

Hội-đồng trái khoán bèo cho các nước chịu nợ rằng Hoa-kỳ muốn giải quyết cái vấn-đề trái khoán cho công xong.

Mỏ nổ, người chết

Một cái mỏ ở Portmurd bị nổ, 8 người chết, 24 người bị thương, còn 24 người không có tin tức gì.

(Indopacifi)

Ngày 19 Mai 1925

Ông Herriot lại được tái-sử xã-trưởng thành Lyon

Ông Herriot được hội đồng thành phố Lyon đồng-thanh tái-sử vào chức xã-trưởng. Đảng xã hội tuyên-bố rằng đảng ấy tin cậy ông Herriot trong khi sung-chức xã-trưởng thành phố Lyon như là đảng ấy tin cậy ông trước đây tại nghị-viện.

Lại tin về việc chiến tranh ở Maroc

Đạo-quân Freydenberg đánh một trận dữ-dội đã giải vây được cho đồn Bontoumeur.

Đạo quân Colombat giải vây xong cho đồn Aoulay đã tiến đến Kelaa-dessiees.

Nghe đâu Ab. Del Krim lại dự bị để khai thế công.

Tại hội Vạn-quốc

Cuộc hội-nghị quốc tế về việc lao-động đã khai nghị.

Y tế chính-trị nước Bảo

Lại bắt được một việc mưu hại. Kẻ bị người bị tổng giam.

(Cavite)

Việc thí nghiệm vô tuyến điện ở Hoa-kỳ

Washington 15 Mai — Việc thí nghiệm đánh vô-tuyến điện bằng luồng điện ngắn từ tuần dương-hạm Seattle đến Washington được mọi sự như ý. Hiện đã thí nghiệm về luồng điện dài 20, 40, và 80 mètres, ở Honiulu, ở Washington, ở nhiều nơi khác ở Hoa-kỳ và ở đảo Samoa có tiếp được. Hiện vẫn đương thí nghiệm.

Động đất và đói kém ở Đại-lý phủ

Bắc-kinh 14 Mai. — Có tin rằng ở Đại-lý phủ chẳng những động đất, và phát hỏa, lại còn thêm cái nạn đói kém nữa. Động đất trong một giờ đồng hồ, nhà cửa trong thành-phố bị hủy hoại hết cả, nhà cửa gặp nạn động đất đã bị chuyển động kiểu vọ đi rồi kế đến lửa bốc lên thì thành Đại-lý phủ bị hủy hoại hết. Hiện nay có 100.000 người không có nhà ở.

MỘT ĐƯỜNG HỎA XA LẠ THƯỜNG

Chính-phủ nước Irlande mới ra lệnh bắt đường hỏa xa có Bally Bunion, để đặt một con đường hỏa xa khác theo kiểu tối-tân.

Đường hỏa xa ấy khác các đường hỏa xa ngày nay, là toa máy cùng toa ngồi bao giờ cũng làm cặp đôi, mà đường sắt chỉ có một thỏi đặt cao lên mặt đất độ một thước tây. Các toa không có bánh xe, nhưng ở chỗ khe giữa hai cái khe toa, có một thứ rông rọng lăn trên đường sắt. Hỏa-xa làm như thế được một điều rằng không bao giờ trượt bánh, khách bộ hành không bao giờ bị chết chẹt, nhưng đi lại ông được nhanh, và êm bằng đường hỏa-xa ngày nay.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI — Nguyên tôi có tạo ruộng ở dân D. là ruộng phần điền của M. T., tục dân gọi là ruộng phần-điền nghĩa là tự đời ông cha đến ở với dân thì dân cấp cho một phần điền mà làm ăn và chịu một suất góp với dân, (bằng ai đến sau không còn phần điền nào mà cấm cho thì phải chịu một nửa suất góp), song khi cha ông chết thì con cháu phải có lời với dân để ăn chịu phần điền ấy, bằng không có ai thừa-tự, thì dân cấm lại không cho người khác, song ở địa hạ không có quan điền quản cấp, không phải công điền. Vậy tôi là người xã khác, tạo ruộng hiện có lý-trưởng áp triện và trước bạ tại tòa, thì dân có cứ tục mà cấm được ruộng của tôi chăng; và những ruộng tôi tạo được đã hơn 30 năm có được kể là ruộng tư điền của tôi không. Và bây giờ dân cấm ruộng ấy, tôi có thể thưa dân được lấy lại những tiền y trong văn tự chăng?

Xin phiền ngài giải rõ giúp tôi, tôi cảm ơn ngài lắm lắm.

TRẢ LỜI. — Những phần điền ấy tức là *công điền*, dù ông có tạo của M. T. nữa thì phần đ ền ấy cũng không phải là kỷ vật của ông.

Luật ta về việc mua đợ bán đợ, tuy quá hạn 30 năm người chủ mua có quyền không cho ông bán chuộc được, song ở trường hợp này M. T. tuy là nợ ông thật, nhưng phần điền ấy không phải là kỷ-vật của M. T., mà chính là *của công*.

Ông cứ căng không kiện M. T. về tội biển thủ được vì cái thời hạn truy tố đã tiêu diệt rồi (Hình luật Bắc-kỳ điều 38) nhưng ông có thể kiện M. T. đòi tiền lần hại cho ông được.

HÀI ĐÀM

Tiện lắm !...

Ở bên Mỹ ít lâu nay có cái phong-trào để tóc ngắn, biết đâu rằng cái phong-trào đó rồi ra lại chẳng trần sang cái nước Việt-Nam này là cái nước đại hiếu-kỳ... Vậy thì tưởng đàn bà để tóc dài cũng sinh ra nhiều sự, ta thiết tưởng chẳng cần ngắn mà cũng nọ muốn dài, mà cũng chẳng trần cái lược đất làm chi, tưởng đàn-bà ta có muốn tiện cứ gọt trọc phăng đi, rồi chế luôn ra một kiểu khâu sẵn sẵn, bịch như cái mồi rơm, hễ bà nào, cô nào còn nhớ cái đuôi gà thì cắm thêm cái đuôi gà vào, tưởng cũng tiện lắm !

Cuồng-sỹ

Trong 10 năm nay
các nhà bách triệu-phú Hoa-kỳ bỏ ra
tới 31.653.470.000 frs.
giúp vào các việc công-ích

Bỏ ra hàng triệu, hàng trăm triệu quan để giúp vào các việc công-ích, ở nước nào thì lấy làm hân-hạnh, chứ ở nước Hoa-kỳ thì nay đã thành ra một việc rất thường làm. Khen thay người Hoa-kỳ chẳng những giàu tiền-tài mà thôi, mà cái lòng vị nghĩa thật cũng giàu vào bậc nhất thiên-hạ vậy. Tức như mới đây, cũng trong một ngày mà có hai nhà triệu phú Hoa-kỳ bỏ ra từng 52 triệu mỹ-kim để giúp vào việc công ích, thì đã biết người Hoa-kỳ hăng-sản giàu đã đành, mà hăng-tâm giàu tưởng lại không mấy ai sánh kịp được.

Trong báo *Literary Digest* ở New-York mới đây có liệt kê một cái bảng tính những nhà bách triệu-phú ở Hoa-kỳ đem tiền giúp vào các việc công ích trong khoảng 10 năm vừa qua như sau này :

	Dollars
John D. Rockefeller	575.000.000
Andrew Carnegie	350.000.000
Cleveland Foundation (divers).	150.000.000
Henry C. Frick	85.000.000
Milton S. Hershey	60.000.000
George Eastman	58.000.000
James B. Duke	41.500.000
Mrs Russell Sage	40.000.000
Henry Phipps	31.500.000
Benjamin Ailmann	30.000.000
John Stewart Kennedy	30.000.000
John W. Sterling	20.000.000
Edmund C. Converse	20.000.000
J. B. De Lamar	16.500.000
Mrs Stephen V. Harkness	16.000.000
Augustus D. Juilliard	15.000.000
Henry F. Huntington	15.000.000
George F. Baker	12.000.000
J. P. Morgan	10.000.000
Mrs Elizabeth Milbank Anderson	10.000.000
Wm. J. and C. H. Mayo	8.000.000
P. S. and T. Coleman du Pont	8.000.000
J. Ogden Armour	6.000.000
George R. White	5.000.000
W. A. Wieboldt	4.500.000
Auguste Herkscher	4.000.000
John Jacob Astor	4.000.000
Lotta Crabiree	4.000.000
Tổng cộng	1.629.000.000

Tính ra gia francs thì vừa đúng 31.653.470.000 fr.

Người mình xưa nay của đã hiếm mà cái lòng vị nghĩa lại càng hiếm hơn. Biết bao giờ mình có được các nhà giàu như thế và lại có cả cái lòng vị nghĩa như thế?

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Dự Hội-đồng Chính-phủ

Quan Tổng-đốc Cognacq, quan Khâm-sứ Baudoin, ông Fays hội-trưởng Hội-đồng quản hạt, ông de la Pommeraye hội-trưởng phòng Thương-mại và ông Labas'e hội-trưởng phòng canh-nông Nam-kỳ đến ngày mai sẽ xuống tàu *Gouverneur Général Roume* để ra Hanoi dự Hội-đồng Chính-phủ kỳ bất thường.

Cuộc mộ thải của phòng Thương-mại

Cuộc mộ-thải của phòng Thương-mại Saigon nay đã được đủ số.

Tin Cao-mên

PNOM PENH

Quan Khâm-sứ Baudoin mới rồ có đến khánh-thành con đường mới từ các chùa Sambor đến Kompongthom là đường có thể đi ô-tô được, dài ước 10 kilomètres và qua trong rừng.

Sambor là một nơi đi tích lớn của cả một hạt thờ phật từ thế-kỷ thứ bảy, trước kia đường rất khó đi, mà nay đã sửa sang rất là quang đãng.

Vô tuyến Indopacifi

MỘT CHÚ KẺ CẮP TÀI TÌNH CÓ TIẾNG

Mới đây linh mật-thám ở thành Luân-đôn đã bắt được một tên kẻ cắp tài tình có tiếng là tên Joseph Harres Ngươi ta quen gọi tên Harres là « công tử xoay » thật là « xứng kỳ đức » lắm thay; tự ngoại mười năm nay, linh tuần-cảnh Luân-đôn vẫn lấy cái huy-hiệu ấy mà xưng hô nẫn. Thôi thì bên Mỹ, bên Úc, bên Pháp, bên Anh, đâu đâu hắn cũng đã từng thi-hành cái thủ-đoạn của hắn được trôi chảy cả. Hắn thích lấy cắp nhất là vàng và kim-cương, nên chi hắn đã trở nên là một tay sành kim-cương tuyệt thế. Lọ cho cái tài ăn cắp của Harres, bất cứ đâu đâu, tay hắn cũng lấy cắp thạo được cả; có một ngày hắn đứng nói chuyện với một người rồi đi nghỉ lúc thế mà hắn cũng lấy cắp nổi cái ví tiền của người ấy. Cái cách lịch sự của hắn, cái dáng điệu của hắn cũng cái cách khiêm tốn của hắn làm cho kẻ hắn có đã bất hạnh gần hắn cũng phải ngợi khen.

Harres thường nay lại các khách-sạn cực sang, cực đắt tiền, rồi cứ ở đấy mà nghiên-cứu khảo xét từng cái cử-động, cái tròi quen của quí-khách cùng ngủ ở đấy, để rồi lộ ra phương mà lấy cắp của người ta.

Hắn tài tình đến nỗi làm nghiệp ấy mà không cần người giúp việc, không cần có phỉ e đảng gì. Hắn tự nắc biết những linh cảnh-sát linh mật-thám hơn rằng linh cảnh-sát mật-thám biết hắn. Nay hắn bị bắt, chẳng là chỉ tại hoặc hắn đã chán nghề rồi, hay hắn tự-đắc vững lòng quá nên nhỡ ra vở ý đó thôi. Bây giờ hắn đã bị bắt rồi, chắc phải bị khép tội cho xứng đáng với những tội đã phạm trong khoảng bao lâu năm nay, n ung chẳng biết hắn đã truyền cái đạo tài-tìn ấy cho kẻ môn-đồ nào chưa n !?

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.	15	50
— nhì, —	14	70
— ba, —	13	80
Thóc hạng nhất, —	8	75
Bắp ngô —	10	15

Giá hạc. — Kể từ ngày 19 Mai 1925, giá hạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 75.

Thị giá quốc trái. — Ngày 18 Mai 1925 : 44 80 — 54,35 — 46 25. — 45,70. — 67,70.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* mang thư sang Hongkong đến ngày thứ hai 20 mai bỏi 10 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hải-phòng chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 19 mai.

Tàu *Hanoi* mang thư sang Hongkong, đường Pakhoi, Hoitao và Fortlayard đến ngày chủ nhật 24 Mai lối 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng chủ nhật.

Quan Toàn-quyền đối với các hội. — Hôm nọ quan Toàn-quyền Monguillot đã tiếp hội-đồng trị sự hai phòng Thương-mại Hanoi, Haiphong và hội-đồng trị sự hội Khai-trí tiến-đức. Chiều mai hồi 17 giờ ngài sẽ tiếp hội-đồng trị-sự phòng Canh-nông Bắc-kỳ và phái bộ Trung-kỳ.

Lại có tin rằng nay mai hội Khai-trí sẽ mở tiệc trà mừng quan Toàn-quyền Monguillot.

Lương hưu trí của ta. — Trong năm 1924, phủ Toàn-quyền đã trù tính việc tăng tiền hưu bổng cho các viên chức bản xứ. Tuy rằng lương bổng và hưu bổng của các viên-chức bản xứ tùng sự tại Đông-pháp được tính bằng bạc nghĩa là bằng một thứ tiền tệ ngày chiết-tranh đến giờ không những không mất giá trị mà đối với tiền vàng lại thêm giá trị lên, tuy rằng cái số hưu bổng nhờ về sự tăng lương bổng ma tự nhiên cũng t ành tăng theo lên từ ngày 15 avril 1920 rồi, tuy t ế mặc lòng, chính p ủ v ẫn thấy sự sinh hoạt đắt đỏ và thấy k o hưu bổng người bản xứ cũng dư đột cao nên cũng muốn tăng cái số hưu bổng lên.

Hội-đồng quản-trị kho hưu trí mới đây có tư ăn tăng số hưu bổng lên và muốn tính cho được rộng rãi hơn thì định theo cái số trung bình của ba năm lương bổng sau cùng chứ không tính theo cái số bốn năm sau cùng như bây giờ nữa. Cứ tính theo như thế thì khoản tăng sẽ được như sau này :

Tiền hưu bổng vì tàn tật (pensions d'ancienneté) 25 °/.

Tiền hưu bổng tính theo số năm làm việc (pensions proportionnelles) 10 °/.

Tiền hưu bổng vì tàn tật và đã làm được ngoài 20 năm (pensions d'invalidité après 20 ans) 25 °/.

Tiền hưu bổng vì tàn tật và làm chưa được 20 năm (pensions d'invalidité avant 20 ans) 10 °/. và trong mỗi trường-hợp ấy theo thứ tự như sau này ít ra cũng được là 90 $, 72 $, 90 $, 72 $.

Nàng đối với cái lợi sẽ được hưởng ấy thì lương bổng sẽ phải trừ số tiền nộp vào kho hưu-trí là 6 °/. chứ không trừ có 5 °/. như bây giờ. Cái số mà các viên chức Tây phải nộp vào kho hưu-trí bây giờ là 10 °/. nhưng đợi nay mai đặt xong các khoản hưu-trí chung của các thuộc-địa (caisse intercoloniale) thì cái số ấy sẽ rút xuống làm 6 °/. theo như luật ngày 14 avril 1924 về các khoản hưu-bổng. Định như vậy là để được công bằng hơn.

Cũng vì cái lẽ công bằng đó mà quan toàn-quyền định rằng các khoản hưu bổng đang cấp bây giờ phải cấp cho công bằng là theo giống như luật ngày 14 avril 1924, bởi vậy ngài có nhờ Hội-đồng quản-trị sở Hưu-trí trù tính để có thể gia cái ấn ấy cho những viên chức đã lệ lĩnh hưu bổng.

Đợi khi nào hội-đồng ấy xét xong thì quan Toàn-quyền sẽ ký nghị-định sửa đổi khoản hưu-bổng theo như lệ mới trên ấy.

Trong ngạch cai trị. — M. Dupuy (Paul) quan cai-trị hạng nhất tại Trung-kỳ, nay thuộc quan Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

Quan cai-trị Dupuy tức là quan công-sứ Thanh-hóa mà trước đã có tin đổi làm Đốc-lý Hanoi. Nay có nghị-định bổ ngài ra Bắc thì chắc là để thay chân quan Đốc-lý Eckert.

Cấm gạo xuất cảng. — Nay có lệ cấm không được đem thóc gạo ở ba tỉnh Thanh, Nghệ, Tĩnh đi các tỉnh khác hay là ra ngoại-quốc, hạn trong ba tháng.

Trong ngạch tư-pháp. Vì số các quan thẩm-phán Tây ở đây thiếu nhiều cho nên Tư-pháp-viện đã bổ M. Debacq là phám-biên thương-chính có bằng cử-nhân luật khoa sung vào tòng-sự trong ngạch tư-pháp.

MỘT DỊP RẤT TỐT

Muốn bán ngay vì đi xa

Xe ô-tô «Maxelle» . . . . 400 $ 00
Xe ô tô «Ford» . . . . . 250 . 00
Xe camion «Ford» . . . . 300 . 00

Còn tốt và chạy được cả.
Hỏi tại xưởng xe FRANCIS, 53, phố hàng Trống, Hanoi.

Hội đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố mới đã họp kỳ thường-lệ tối hôm qua hồi 9 giờ là lần thứ nhất tại phòng hội-đồng tòa Đốc-lý. Quan Đốc-lý Eckert chủ tọa.

Đến dự hội có MM. Raymond Bons, docteur Sarrailhé, Soler Hommel, Detouillon, Vidal, Trinaire, Phạm-Quỳnh, Nguyễn-văn-Vĩnh, Lê-văn-Phúc và Trịnh-xuân-Nghĩa.

Hội-đồng cử M. Trinaire làm thư-ký và hội-đồng rồi bầu hai chức phó đốc lý thứ nhất và phó đốc lý thứ nhì. Chức phó thứ nhất thì M. Bons trúng cử và chức phó thứ nhì thì M. Soler trúng cử.

Các tiểu hội-đồng coi việc cho thành-phố thì có những ông này.

Ban Tài-chính : MM. Soler, Trinaire, Bons, Phạm-Quỳnh, Lê-văn-Phúc.

Ban Công-chính : MM. Detouillon, Hommel, Nguyễn-văn-Vĩnh.

Ban lấy nhà đất dùng vào việc công : MM. Bons, Soler, Nguyễn-văn-Vĩnh.

Ban đấu giá : MM. Vidal, Hommel, Trịnh-xuân-Nghĩa.

Ban hội kê : MM. Dr. Sarrailhé, Trinaire, Trịnh-xuân-Nghĩa.

Ban thuế khóa : MM. Soler, Hommel, Lê-văn-Phúc.

Ban cấm đồ : MM. Vidal, Detouillon, Nguyễn-văn-Vĩnh.

Ban soạn sổ bầu cử tây : MM Bons, Hommel, Trinaire.

Ban soạn sổ bầu cử ta : MM. Phạm-Quỳnh, Trịnh-xuân-Nghĩa, Lê-văn-Phúc.

Ban coi nhà hát Tây : M. Soler.

Ban coi nhà pha : MM. Vidal, Phạm-Quỳnh.

Ban vệ sinh : M. Dr. Sarrailhé.

Tiểu ban vệ sinh : M. Dr. Sarrailhé, Soler, Trịnh-xuân-Nghĩa.

Ban làm sổ lấy 60 thân-hào Pháp để làm bồi-thẩm tòa án đại-hình : M. Trinaire.

Ban làm sổ lấy 20 thân-hào Pháp về việc lấy nhà đất vào việc công : M. Hommel.

Ban xếp đặt các hạng phố để đánh thuế thổ trạch : MM. Dr. Sarrailhé, Trịnh-xuân-Nghĩa.

Còn các văn-đề ghi ở trong chương-trình đã đăng trước đều giao cho các ban xét cả, đến quá 11 giờ thì Hội-đồng giải tán.

Tỉ thẩm mai hồi 6 giờ trở đi thì các ban sẽ họp để xét các việc đã nói trên ấy.

Thi bằng tú-tài bản xứ. — Các đầu bài ra cho trong kỳ thi bằng tú-tài bản-xứ tại trường Bảo-hộ ngày hôm qua như sau này :

Luận Pháp-văn
(*Hai bài chọn lấy một*)

1° Jean-Jacques Rousseau assure que la civilisation a rendu les hommes plus méchants et plus malheureux. Voltaire soutient que la civilisation rend l'homme meilleur et plus heureux. Lequel de ces deux écrivains approuvez-vous ?

2° Expliquer cette pensée d'un moraliste contemporain (Maurice Maeterlinck) : « On doit passer la première partie de sa vie avec les morts, la seconde avec les vivants la troisième avec soi-même ».

Sang hôm nay tại nhà bài sắc này :

1. *Vật-lý học*
Principe de l'accumulateur.

2. *Hóa học*
Action sur l'acide sulfurique sur les métaux et sur les bases.
Application numérique : Dans un verre contenant 10^{cm3} d'une solution de soude et un peu de teinture du tournesol, on verse goutte à goutte une solution d'acide sulfurique contenant 49gr. de cet acide par litre de solution jusqu'au moment où le tournesol vire au rouge. Ce virage se produit lorsqu'on a versé 25^{cm3} de la solution acide. Déduire de cette expérience la masse de soude pure contenue dans un litre de la solution utilisée (N A=23).

III. *Vạn vật học*
Le foie, ses fonctions.

Lời rao cần kíp. — Từ ngày đầu tháng năm tây cho tới bữa nay, bản-báo nhận được đến gần 200 $ 00 của các ngài ở xa gửi về để mua vé đánh số « Lập đài kỷ-niệm chiến-sĩ trận-vong » (Monument aux morts). Nhưng vé đó đã bán hết ngay từ năm bản-báo mới nhận được tiền của các ngài, nhưng muốn cảieu lòng các ngài và theo như lời dặn của hội-đồng coi việc số số bản-báo có ý cho mấi đến nay để xem các tỉnh xa không sao nỗi có gửi vé trả lại vé nào tại bản-báo mua giúp các ngài, song đến nay bộ đồng coi cuộc đánh số mới báo tin cho bản-báo rằng : không còn một vé nào nữa. Vậy các ngài đã chói gửi tiền về thì nay bản-báo gửi *mandat poste* trả lại, ấy có mấy lời nói trước để các ngài rõ.

Nên chú ý ! ! !

Từ thứ tư 30 Mai 1925
Rạp CHIẾP-BÓNG CINÉMA PALACE
(Phố Tràng-tiền Hanoi)
Bắt đầu chiếu phim ảnh :
KŒNIGSMARK
Đại phim ảnh Pháp 12 đoạn
Chuyện cổ — Y-phục — Bài-chi cổ Đào, Kép đóng trò rất khéo Rất công phu ! ! !
Có một không hai ! ! !

Rạp FAMILY-CINÉMA (Phố hàng Buồm)
Từ thứ tư 20 đến thứ sáu 22 Mai 1925
Chiếu phim ảnh Tàu :
LE VOILE DU BONHEUR
Bi-kịch pha hài-kịch 6 đoạn

Au thưởng về dịp thủy lạo ở Cao-bằng năm trước. — Những người có công về dịp thủy lạo tại Cao-bằng năm trước đều được thưởng như sau này :

Kim bội hạng nhất : MM. Claire Le Gallen.

Đệ nhị hạng Long bội tinh : MM. Privat Gaston, Bonnard Gaston là đội, Terastier André là đi, quan docteur Roques, Fradin, Jean Marie, opérateur sở vô tuyến, Coudrais quan một.

Kim tiền hạng nhất : M. Cuilloff là lính Lê-dương.

Kim tiền hạng nhì : MM. Le Blanc, đội pháo thủ, Roussin phó quản ; Corréyeux đội fourrier.

Danh dự bội tinh bạc hạng nhì : MM. Nguyễn-Tòng, thư ký thông ngôn ; Lê-văn-Khuyến, lính khố xanh.

Ngân tiền hạng nhì : MM. Tongnghĩa, thợ máy sở lục-lộ, Đỗ-văn-Quang, Ngô-ngọc-Chi, khán-hộ ; Hoàng-quang Bích, cựu phó-trưởng ; Bành văn-Trọng, cai cơ ; Nguyễn-văn-Sáp, đội khố đỏ ; Nguyễn-văn-Quế, Hoàng-văn-Dưỡng, Đoàn-văn-Bảy, Lý-văn-Châu, lính khố đỏ ; Hoàng-thiện-Ngoạn, cựu đội lệ ; Vi-văn-Huyện, buôn bán ; Vũ-Vi, Nguyễn-Kiêm, coi gầy thép.

Các huy-chương ấy đã trao cho các người được thưởng ngày hội Jeanne d'Arc 10 mai vừa rồi trong khi làm lễ điểm binh.

TẠI SAU NHÀ BÁO
TRUNG BẮC TÂN VĂN
Phố hàng Bông Hanoi
CÓ BÁN
Củi thực khô !
Cân rõ đủ !
Xe đến tận nhà !
BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tiền phụ cấp về tiếng Thổ. — Các viên thư-ký có tên sau này vì biết tiếng Tàu (tiếng Quảng-đông và tiếng Quan-hoại) đều được tiền thưởng mỗi năm là 120 đồng, kể từ ngày 15 avril 1925 và được hạn trong 5 năm :

MM Hàn-phẩm-Hiến, thư-ký thượng hạng hạng tư tại tòa Đốc-lý Hanoi ; Hoàng-văn-Đạt, thư-ký hạng nhất tại Moncay ; Cao-Văn, thư-ký hạng ba tại phủ Toàn-quyền ; Hoàng-Liên-Thanh, thư-ký thượng hạng hạng nhất tại Moncay ; Phùng-đình-Ân, thư-ký hạng ba tại Lạng-sơn ; Ng-trọng-Thuận, thư-ký hạng tám tại Moncay ; Ngtinh-Kim, thư-ký thượng hạng hạng tư tại Moncay ; Ng-quý-Hanh, thư-ký hạng ba tại Bắc giang ; Hoàng-trang-Thu, thư-ký hạng ba tại Cao-bằng ; Ng-Cau, thư-ký hạng ba tại Moncay ; Bế-văn-Đạt, thư-ký hạng tám tại Moncay ; Ng-khắc-Chau, thư-ký hạng bảy tại Lạng sơn ; Phan-trọng-Quế, thư-ký hạng tư tại Lạng-sơn ; Lương-văn-Thanh, thư-ký hạng nhì tại Sơnla ; Hà-sĩ-Đệ, thư-ký tập sự tại Bảokọn.

Tiền phụ cấp về tiếng Thổ MM. Vũ-đức-Phương thư-ký hạng nhì tại Hà-giang và Nguyễn-văn-Nhan thư-ký hạng bảy tại Cao-bằng vì biết tiếng Thái trắng (tức là tiếng Thổ miền Cao-bằng, Lạng-sơn, Bắc kạn, Hà-giang, Thái-nguyên) đều được lĩnh khoản tiền thưởng trong hạn 5 năm, kể từ ngày 15 avril 1925 mỗi năm là 120 đồng.

Tại nhà Học-chính. — M. Ngđình-Phú, cô bằng Cao-đẳng tiểu-học và bằng tiểu-học tây, nay bổ thư-ký tập sự tại nhà Học-chính Đông-pháp, miễn bổng 450 đồng thay M. Trần-lan-Huệ đổi ra Tàu-viện.

Tại phủ Toàn-quyền. — M. Phạm duy-Long thư-ký thượng hạng hạng nhì tại phủ Toàn-quyền được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng, tháng đầu cả lương, hai tháng sau nửa lương.

Cần một người thợ ảnh thật giỏi, lương cao.
Hỏi tại sở Chiếu-ảnh phủ Toàn-quyền, đường Quan-thá.

Nghỉ phép. — M. Vũ-văn-Quát, khán hộ tại Sơn-tây được nghỉ phép 29 ngày, lĩnh cả lương.

Cách chức. — Hoàng-văn-Tung, là cảnh sát tại Kiến-an, nay phải cách chức, vì phạm lỗi luôn.

Từ chức. — Thạch-v-Kanh, coi đồ lao Kiến an nay được từ chức.

Ngạch Nông-chính. — M. Trần-văn-Huệ, cai sự tập sự ngạch Nôngchính nay được thăng hàng sáu kể từ ngày 14 décembre 1924 là ngày hết hạn nghỉ.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này :

Lừa người lấy của — Việc Trần-đăng-Kinh nguyên coi máy nói ở sở Toàn-quyền bị lừa hai người lấy một người 50 đồng và một người 20 đồng, nói dối là biện lễ lo cho người nhà những người bị lừa làm tùy phái ở ngạch Tư-pháp, phải tòa án Trùngtrị Hanoi phạt 6 tháng tù án treo (là việc đã đăng mấy lần trên báo) thì nay tòa thượng-thẩm cho đại xá.

Thanh lâu đàn ông. — Ng-v-Bang và nghệ nghiệp chỉ ngụ ở cạnh nhà săm Đông-lợi mở hàng tiêm lậu đàn ông lộn thuế độ thân, tuy rằng tên ấy không xuất đầu lộ diện nhưng đã có một bọn cho trả ở trong nhà đi đón khách, nên ngày nào cũng có bọn làng chơi toàn là nữ giới lính Tây đập dìu kéo đến. Từ khi các thầy mật-thám coi con gái đó biết, đứng rình ở ngoài hễ thấy bọn làng chơi nào vào cũng biên vào sổ trình. Sau có lệnh trên thì mậtthám theo chân bọn làng chơi vào bắt được quả tang. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt tên ấy 1 năm tù và 5 năm bị xử Tòa thượng-thẩm y án.

Bội tín Ng-v-Tung, Phạm-Yên ức Nhâm và Phạm-Khai đều làm thợ iệt có nhận tơ của một người bán ang tấm tên là Ng-hj Cửu ở phố hàng Đào để làm hàng, nhưng đến kỳ bọn không đem trả mà đòi cũng không được, nên chủ có tờ phải làm đơn đi kiện. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt mỗi tên 1 tháng tù, mà trong ba tên có tên Phạm-Khai được hưởng án treo mà tuổi vì đã có tuổi. Tòa hượng thẩm y án.

Trường đua xe-đạp lại có hai tay giỏi xuất hiện. — Hai tay giỏi ấy là những người nào ? Ấy chính là M. Marc Rémy là em M. Marc Serge và M. Grimal André

M. Marc Rémy là đội tây ở Lạngsơn mới rồi chiếm được giải quán-quân cuộc Amateurs Hanoi. Haiphong 100 km. và chiếm giải thứ nhì trong cuộc « Championnat 1925 » nay xin đổi về Hanoi để dự chạy trên trường đua xe-đ p, tôi đã về từ hôm thứ năm 14 mai vừa rồi.

M. Grimal André là lính kèn ở Việt-trì đã chiếm giải thứ nhì trong cuộc vô-địc năm nay, cũng được đổi về Hanoi để chạy thi ở trên vòng, kể từ thứ hai 18 mai này.

Hai nhà trên này ta đã được mục-kích cái sức lực của họ chạy thi trong 2 cuộc đường trường rồi, song vẫn chưa được rõ cái tài năng của họ đạp thi ở trên vòng là thế nào ?

Nay hai nhà đó đã về tới Hanoi, vậy từ giờ trở đi, ta sẽ lại được mục-kích cái can-đảm và lực lưỡng của hai nhà đó, mà chắc rằng sẽ là đôi thủ với bọn thi chạy ở trên vòng vậy.

P. Tchan-Long (Việt-trì)

CINÉMA TONKINOIS
43, Rue des Eventails, Hanoi
Chương trình từ ngày thứ ba 19 đến ngày thứ năm 21 Mai 1925
ONG BAY TRÊN HOA
CHUYỆN ĐỨC CHÚA JÉSUS CHRIST
cứu chuộc tội nhân
Phim ảnh về thuốc
NHÀ TRINH THÁM JOE
Hài kịch chia làm hai phần
Ngày thứ năm 21 Mai hồi 17 h. 30
có buổi ban ngày
Hạ giá

Ngạch khán-hộ. — Các nam nữ khán-hộ tạm-tuyển có tên sau này, ngày 8 avril 1925 đi thi đỗ theo như lệ đã định ở nghị-định ngày 21 novembre 1922, nay đều được bổ khánhộ tập sự :

MM. Ng-công-Quan, khán-hộ tại nhà thương Nam-định ; Nguyễn-văn-Việp khán-hộ tại nhà thương Việt-trì ; Trương-đình-Thuần, khán-hộ tại nhà thương Hà-đông ; Ng-ngọc-Lan, khán-hộ tại nhà thương Hải-dương ; Trần-v-Lộc, khán-hộ tại nhà thương Hà-giang ; Ng-v-Tam, khán-hộ tại nhà thương Sơn-tây ; Lương thọ-Tưu, khán-hộ tại nhà thương Hòabình ; Trần-v-Huân, khán-hộ tại nhà thương Sơn-tây ; Ng-hữu Hộ, khánhộ tại nhà thương Phủ-lý ; Ng-thj-Tỷ, khán-hộ tại nhà thương Hà-đông ; Bùi-thj-Huệ, khán-hộ tại nhà thương Hano ; Ng-thj-Lịch, khán-hộ tại nhà thương Thái-bình ; Ng-thj-Ất khán-hộ tại nhà thương Hanoi ; Ng-t j Dạc, khán-hộ tại nhà thương Hanoi ; Phạmtaj-Tiếp, khán-hộ tại nhà thương Thái-khê ; Đinh-thj-Nguyên, khán-hộ tại nhà thương Hanoi ; Hoàng-thj-Thư, khán-hộ tại nhà thương Hanoi.

Ngạch đề lao. — M. Ng-đức-Cần, cựu-binh, nay được bổ làm thầu ngục tại ngục tại tỉnh Thái-bình.

(Xem tiếp trang thứ ba, cột thứ hai).

số 194
THỦY-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Có người trở mà bảo rằng :

— Ông ra ở trước cửa *Văn-miếu* về phía đông chân thành.

Đái-tôn đi đến trước cửa, lên giọng dăng-hằng mà hỏi rằng :

— *Tiên* tiên-sinh có ở nhà không ?

Bỗng thấy một ông đồ ở trong đi ra, trông thấy *Đái tôn*, không biết là ai, mới hỏi rằng :

— Thái-bảo ở đâu ? Người định hỏi gì ?

Đái-tôn cải chào mà thưa rằng :

— Tôi là thái-bảo ở *Nhạc-miếu* tại *Thái-an-châu*. Hiện nay trong miếu có sửa lại cái *Ngũ-nhạc-lâu*, các nhà thượng-hộ muốn lập một đạo văn bia, vậy thái-bảo tìm đến đây mời hai chúng ta và đưa trước cho mỗi người năm mươi lạng bạc.

Kim-đại-kiến nghe nói có bạc, trong lòng mừng-rỡ, lại càng *Tiên-nhượng* mời *Đái-tôn* vào tên-điểm đồ uống rượu. *Đái-tôn* trao cho *Kim-đại-kiến* năm mươi lạng bạc và bảo rằng :

— Việc này đã nhờ người xem lịch chọn được ngày tốt, xin mời hai ngài đi ngày cho.

Tiêu-nhượng nói :

— Hôm nay tiết trời nóng bức, dẫu có đi ngay, cũng coi như đi được bao nhiêu đường ma lại lỡ quãng không có chỗ trọ. Chi bằng để đến canh năm sang mai, chúng ta sẽ cùng nhau ra đi.

Kim-đại-kiến nói :

— Phải đấy !

Hai người đều hẹn sáng mai khởi hành, rồi ai nấy về nhà thu xếp đồđạc. *Tiên-nhượng* mời *Đái-tôn* về nhà ngồi. Canh năm ngày hôm sau, *Kim-đại-kiến* đem đồ hành-lý đến đã cùng *Tiêu-nhượng* và *Đái-tôn* ra đi.

Đi được độ mười dặm đường thì *Đái-tôn* lảo hai người kia rằng :

— Hai ngài cứ thư-thả cũng được, để tôi xin đi trước báo cho mọi người ra đón.

Nói xong, liền dảo bước đi mau, Hai người kia đều vai đeo khăn gói thẳng-thắn đi sau. Vào khoảng giờ *Mùi* hôm ấy, đã đi được hãy tầm mươi dặm đường, bỗng thấy mặt trước có một bọn lâu-la ở chân núi kéo ra, cũ thấy độ bốn năm mươi người, ở giữ vị hảo-hán đi đầu tức là *Vương-ngụ-hồ*.

Vương-ngụ-hồ quát to lên mà hỏi rằng :

— Hà người kia đi đâu ? Các con mau mau bắt lấy mà rượt cho ta uống rượu.

Tiêu-nhượng nói :

— Hai chúng tôi đi sang *Thái-an-châu* để khắc tấm bia đá, thật quả trong mình không có tiền bạc nào cả, chỉ có mấy chiếc áo quần mà thôi.

Vương-ngụ-hồ lại quát to lên mà rằng :

— Ta chẳng cần dùng chi đến tiền-bạc và áo quần của hai người, chỉ vì thấy hai người là người thông-minh, cho nên muốn lấy bộ lòng để ngâm rượu.

Tiêu-nhượng cùng *Kim-đại-kiến* đều nổi giận, cậy có võ-nghệ, giơ gậy xông vào đánh *Vương ngụ hồ*, *Vương ngụ-hồ* cũng cầm giáo lên đỡ đối đích. Ba người cùng nhau giaochiến độ sáu bảy hợp, *Vương-ngụ-hồ* quay mình bỏ chạy.

Hai người kia vừa toan đuổi theo thì bỗng nghe trên núi có tiếng thanh la vang động. Một tướng ở phía tả kéo ra tức là *Vân-lý kim-cương* *Tổng-vạn* và một tướng ở phía hữu kéo ra tức là *Mô-trước-thiên Đỗthiên*.

Về phía sau lưng lại có *Bạch-diệt tàng-quán Trịnh-thiên-tạp*. Mỗi tướng độ hơn ba mươi người. Cùng xem lại trời *Tiêu-nhượng* và *Kim-đại-kiến* đem vào trong rừng.

Bấy giờ bốn vị hảo-hán đều nói :

— Hai người cứ yên lòng, chúng ta đây p ụng tướng lệnh của *Triều-thiênvương* sa xuống đây để mời hai n ười vào đảng.

Tiêu-nhượng nói :

— Trong sơn-trại dùng chúng tôi làm gì ? Hai chúng tôi đây sức trói còn gà không nổi, chỉ ăn hại cơm mà thôi.

Đỗ thiên nói :

— *Ngô* quân-sư vốn có quen với hai người, lại biết hai người cũng có tài võ-nghệ, vậy mới sai *Đái-tôn* đến mời đó.

Tiêu-nhượng và *Kim-đại-kiến* nghe lời, đều ngẩn mặt nhìn nhau, không còn biết nói thế nào. Bấy giờ chúng đưa hai người vào tên-điểm của *Hạn-địa-hỉ-luật Chu-qui*, dọn rượu k oản đãi, rồi ngay đêm nêm ấy gọi thuyền chở vào trong sơn-trại.

Khi nào tới sơn trại, *Triều-cái* cùng *Ngô dạng* đưa các vị đầu-lĩnh ra làm lễ tương-kiến, lại sai người đặt tiệc khoản-đãi và nói đến việc nhờ làm hộ thư của *Sái-kinh*, vì thế mới phải đem hai người lên đây vào đảng với nhau, cùng làm việc nghĩa.

Hai người nghe nói, đều trách bảo *Ngô-dạng* rằng :

— Chúng tôi ở đây giáp việc, cũng cảng ngại gì, nhưng ai nấy còn có g a-quyến ở nhà, sao nay quasa-quán biết chuyện thì tất không tránh j ỏi được.

Ngô-dạng nói :

— Hai việc-đề bắt-tất phải lo ngại, việc ấy sáng mai sẽ liệu, bây giờ xin cứ vui rượu cho vui.

Sáng hôm sau, bọn lâu-la vào báo với *Ngô-dạng* rằng :

— Bẩm đã tới nơi.

Ngô-dạng liền bảo *Tiêu-nhượng* và *Kim đại-kiến* rằng :

— Xin mời hai hiền-đệ ra đón báo-quyền.

Tiêu-nhượng và *Kim-đại-kiến* nghe nói, nửa tin nửa ngờ, khi xuống đến lưng sơn-ng núi, đã thấy có mấy chiếc kiệu đưa gia-quyến hai nhà *Tiêunhượng* và *Kim-đại-kiến* lên núi.

Hai người kinh ngạc, hỏi chuyện đầu đuôi thì vợ con thuật lại rằng :

— Khi vừa đi khỏi thì có mấy người đem kiệu đến bảo rằng gia-trưởng bị sâm ở nơi khách-điếm tại phía ngoài thành, gọi chúng tôi mau mau ra đấy đi tìm phương cứu chữa. Khi ra ngoài cửa thành thì chúng không cho xuống kiệu, cứ việc đưa thẳng đến đây.

Hai nhà đều nói như thế cả, bấy giờ *Tiêu-nhượng* và *Kim-đại-kiến* không còn biết sao cho được, đành phải cùng nhau quay về sơn-trại, một lòng xin vào đảng và sửa chữa cho hai gia-quyến vào ở.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
16 chân kính
Một cái kim
có chỉ dạ quang
CẦU-HẠN 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU:
A PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tên là Phạm-Hàm tức Bảy xin có lời kính-cáo để các ngài biết rằng: Kể từ ngày Janvier 1925 công ty Quốc-Quang đã nhường lại cho chúng tôi các cổ phần và cửa hàng bán đồ điện khí ở số nhà 6, phố hàng Cá, Hanoi. Nay tôi đổi tên hiệu là Quang Mỹ công-ty. Vậy các bông lấy hàng của ai cùng các giấy má của công-ty Quốc-Quang kể từ khi tôi mua lại đến giờ mà không có tên tôi ký và tên M. Nguyễn-văn-Đoo ký, thì chúng tôi không chịu trách-nhiệm. Từ nay các ngài có cần điều gì thì cứ M. Phạm-Hàm tức Quang-Mỹ mà hỏi. chúng tôi xin thừa tiếp. Xin đừng hỏi công-ty Quốc-Quang nữa.

Nay kính-cáo,

PHẠM-HÀM dit BẢY
tức QUANG-MỸ CÔNG TY
6, Rue de la Poissonnerie, Hanoi

子獅號正泰金茶名
CHÈ ĐẬU XUÂN SƠN

Bản hiệu có nhiều các thứ chè đặc xuất rất được ưa dùng lâu nay. Hiện nay vẫn hai thứ chè Nhị-ý và Tam hỉ Liên-hoa đều xuất ra. Xin báo ngài quang-cố sẽ những chè sau này

Chè Nhị-ý — Chè Tam-hỉ
Chè Ngũ-phúc — Chè Liên-tâm
Chè Minh-thái — Chè Bạch-nguyệt
Chè Kim-mão

Những thứ chè đều xuất-sản là những thứ chè chuộng ở Âu-châu cùng Á-đông-dương từ trước nay có mà bản đã được nhiều bạn ngài công nhận. Vậy bản hiệu xin kính mời các ngài chiếu cố cho hân-hiệu lấy làm vào hạnh lắm

Kính trình
ĐẬU-THÁI
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang,
Téléphone 480
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách,
Téléphone 272

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán. Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Ai có con lạc? — Tên tôi là Đỗ-v-Khiết ở làng Yên-phụ, tổng Thượng, huyện Hoàn long, tỉnh Hà-đông, hiện đương làm việc ở tòa án hàng tre, (Travaux Publics Hanoi).

Nguyên hôm chủ nhật 17 Mai 1925 có một đứa con gái của ai độ lên 5, 6 tuổi mặc một cái áo khách vải trắng đã hơi cũ, mặc quần đỏ đi lạc ở đường đê làng Yên-phụ từ 4 giờ chiều mãi đến hơn 6 giờ tối mà không thấy ai đi tìm, mọi người hỏi thì nó không biết ở đâu nốt cả, vậy tôi đã đem trình Lý trưởng ở làng tôi rồi đem đến sở Cẩm hàng Đậu, thì ông Cẩm bảo rằng ở ngoài ô thì không nhận, hiện nay tôi giữ nó tại nhà tôi. Vậy ông bà nào có con lạc thì không thấy thì lên xem mà nhận, tôi sẽ giả.

Cá nạn của con nhà lao-động. — Hồi 3 giờ rưỡi hôm 8 mai, bọn culy xe đất ở bờ sông lấp rỡ Trúc-bạch, trong khi đang đẩy các xe đất thì tên Nguyễn-huy-Tinh 27 tuổi bị bắn ra đến 4 thước tây c ết ngay lập tức. Tội nghiệp!

Muốn bán một cái xe ô-tô « Dion Bouton » 10 mã lực: còn mới nguyên và các đồ phụ tùng, đệm sơ cua, vải bọc đệm, giá đeo đỉ, vân vân

Hỏi tại số 61, phố Tràng-thi (Borgnis Desbords).

PHARMACIE FRANÇAISE D'INDOCHINE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$80
油肝魚丸

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại xóm Bình-khang. — Tối thứ bảy ở xóm Bình-khang phố Hải-dương xảy ra chuyện hỗn-nhau đã hồng nhan, khiến ai người có cái quan-niệm với chị em cũng phải nhau mày thương tiếc. Nguyên một làng chơi Khách-trú dan díu với chị nọ, ý chừng mối tình đã theo men rượu bay sạch, nên tối hôm đó tên Khách-trú sang nhận chầu nhà khác, rồi lại bỉ mặt không cho gọi cái chị nọ đi mới rượu. Chị nọ phẫn ghen, phẫn ghét, bèn tra nắm dầu chữa đồng, thì chị ở nhà kia ra lời, trước còn xoàng xoàng, sau đến kịch-liệt, những là đi bán trâu ở chợ (bên xướng) với đồ bịnh cho bao nhiêu người (bên họa) v. v. Hai chị chỉ vì một chú mà đi ca cẩm lại chự: giờ cả đến miếng võ, sau may tối có người can, chứ không thì mấy hôm nữa lại phải có một phiên tòa riêng để xử sự ẩu-đả này như sự ẩu-đả nào mới xảy ra độ trước

Xin chớ hiểu lầm. — Đến ngày hôm nay mà còn giở đến chuyện báo-cử tại chẳng những cuối mùa mà thêm rườm tai độc-giả. Song khốn lắm, không nói ra cũng tội, mà nói ra cũng tội, xin các ngài lượng xét cho.

Nguyên trong số báo ra ngày thứ sáu 8 mai 1925 có giới-thiệu với bà con trong thành-phố biết tin những ông định ra ứng-cử kỳ tái-bầu 10 mai vừa rồi. Trong số đó có tên M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường, kế đến tên M. Năm-Núi tức Lễ-tri-Tín

M. Năm-Núi tức Lễ-tri-Tín là người thế nào, làm nghề-nghiệp gì, trước khi đăng báo cũng đã xét, tưởng đinh-ninh rằng M. Năm-Núi Lễ-tri-Tín là người khác chứ không ngờ là M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường. Đến nay M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường nói ra mới vỡ nghĩa *qui danh và qui biệt-hiệu* cũng ngụ ngôn là Năm-Núi tức Năm, nghĩa, lễ tri, tín, mà ở số báo đó lại chỉ đăng sót mất hai chữ nhân, nghĩa.

Vậy nay cải-chính lại cho đúng và xin ông Nhân-nghĩa-lễ-tri-tín miễn-trách sự lỗ đã trót đăng qui-danh lên báo hai lượt, chứ thực không có ý gì khác cả. Đ. V.

Cuộc thi xe. — Hôm nay mới được biết sự kết-quả cuộc thi xe mô-tô Haiphong - Đồ-sơn như sau này:

MM. Jambert chạy hết 9 giờ 15' nhất,
Lê-ngọc-Quang — 9 ' 20' nhì,
Planchette — 9 ' 5' ba,
Năm-Định — 9 ' 10' tư.

Hội Trí tri. — Kỳ thi bằng Sơ-học yếu-lược vừa rồi trường Lục-hộ Trí-trì có 28 học-sinh dự thi thì 23 người trúng-tuyển.

Thảm trọng. — Đêm rồi ở làng Đa-bằng có một cái xác người đàn-bà trạc ngoài 60 tuổi, ăn-cước không rõ, quan sở tại được tin phải người lại biên khám và cho lưu vào nhà xác.

Hai cột tiêu-biểu. — Ngày hôm kia người ta tìm thấy ở chỗ gần phố Sadi-Carnot một bộ hài cốt tiêu-nhi độ hai tuổi trở lên, lập tức đã cho mang vào nghĩa-địa mai táng.

Nạn xe cộ. — Hồi 11 giờ chủ-nhật ở phố Commerce có đứa con gái lên năm tuổi cho, ở hè đường chẳng may cọ cái xe gỗ đi gần đến nơi bị tàu-bò đè nắp gót chân phải con bé. Liền cảnh-sát đã cho đưa con bé vào nhà thương Bạch-mai còn đang xét hỏi xem lỗi bởi đâu.

NAM-ĐỊNH

Chết đuối trong nắt nước. — Tại làng Địch đẹp về huyện Trực-ninh có một nhà kia vợ chồng đi làm vắng, có đứa con gái lên 3 tuổi đã biết đi, mang đến gửi nhà bà ngoại nó; nhưng bà nó cũng đi chợ buôn gạo, giao cho đứa cậu nó mới lên 6 tuổi bế nó, cậu bỏ chạy ở nhà đi chơi, cháu lẫn ra nắt nước nghịch, ngờ sơ cau, vật bọc đệm, giá đeo đỉ, vân vân

Hỏi tại số 61, phố Tràng-thi (Borgnis Desbords).

PHARMACIE FRANÇAISE D'INDOCHINE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$80
油肝魚丸

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại xóm Bình-khang. — Tối thứ bảy ở xóm Bình-khang phố Hải-dương xảy ra chuyện hỗn-nhau đã hồng nhan, khiến ai người có cái quan-niệm với chị em cũng phải nhau mày thương tiếc. Nguyên một làng chơi Khách-trú dan díu với chị nọ, ý chừng mối tình đã theo men rượu bay sạch, nên tối hôm đó tên Khách-trú sang nhận chầu nhà khác, rồi lại bỉ mặt không cho gọi cái chị nọ đi mới rượu. Chị nọ phẫn ghen, phẫn ghét, bèn tra nắm dầu chữa đồng, thì chị ở nhà kia ra lời, trước còn xoàng xoàng, sau đến kịch-liệt, những là đi bán trâu ở chợ (bên xướng) với đồ bịnh cho bao nhiêu người (bên họa) v. v. Hai chị chỉ vì một chú mà đi ca cẩm lại chự: giờ cả đến miếng võ, sau may tối có người can, chứ không thì mấy hôm nữa lại phải có một phiên tòa riêng để xử sự ẩu-đả này như sự ẩu-đả nào mới xảy ra độ trước

Xin chớ hiểu lầm. — Đến ngày hôm nay mà còn giở đến chuyện báo-cử tại chẳng những cuối mùa mà thêm rườm tai độc-giả. Song khốn lắm, không nói ra cũng tội, mà nói ra cũng tội, xin các ngài lượng xét cho.

Nguyên trong số báo ra ngày thứ sáu 8 mai 1925 có giới-thiệu với bà con trong thành-phố biết tin những ông định ra ứng-cử kỳ tái-bầu 10 mai vừa rồi. Trong số đó có tên M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường, kế đến tên M. Năm-Núi tức Lễ-tri-Tín

M. Năm-Núi tức Lễ-tri-Tín là người thế nào, làm nghề-nghiệp gì, trước khi đăng báo cũng đã xét, tưởng đinh-ninh rằng M. Năm-Núi Lễ-tri-Tín là người khác chứ không ngờ là M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường. Đến nay M. Phàng-sơn tức Ngũ-Thường nói ra mới vỡ nghĩa *qui danh và qui biệt-hiệu* cũng ngụ ngôn là Năm-Núi tức Năm, nghĩa, lễ tri, tín, mà ở số báo đó lại chỉ đăng sót mất hai chữ nhân, nghĩa.

Vậy nay cải-chính lại cho đúng và xin ông Nhân-nghĩa-lễ-tri-tín miễn-trách sự lỗ đã trót đăng qui-danh lên báo hai lượt, chứ thực không có ý gì khác cả. Đ. V.

Cuộc thi xe. — Hôm nay mới được biết sự kết-quả cuộc thi xe mô-tô Haiphong - Đồ-sơn như sau này:

MM. Jambert chạy hết 9 giờ 15' nhất,
Lê-ngọc-Quang — 9 ' 20' nhì,
Planchette — 9 ' 5' ba,
Năm-Định — 9 ' 10' tư.

Hội Trí tri. — Kỳ thi bằng Sơ-học yếu-lược vừa rồi trường Lục-hộ Trí-trì có 28 học-sinh dự thi thì 23 người trúng-tuyển.

Thảm trọng. — Đêm rồi ở làng Đa-bằng có một cái xác người đàn-bà trạc ngoài 60 tuổi, ăn-cước không rõ, quan sở tại được tin phải người lại biên khám và cho lưu vào nhà xác.

Hai cột tiêu-biểu. — Ngày hôm kia người ta tìm thấy ở chỗ gần phố Sadi-Carnot một bộ hài cốt tiêu-nhi độ hai tuổi trở lên, lập tức đã cho mang vào nghĩa-địa mai táng.

Nạn xe cộ. — Hồi 11 giờ chủ-nhật ở phố Commerce có đứa con gái lên năm tuổi cho, ở hè đường chẳng may cọ cái xe gỗ đi gần đến nơi bị tàu-bò đè nắp gót chân phải con bé. Liền cảnh-sát đã cho đưa con bé vào nhà thương Bạch-mai còn đang xét hỏi xem lỗi bởi đâu.

NAM-ĐỊNH

Chết đuối trong nắt nước. — Tại làng Địch đẹp về huyện Trực-ninh có một nhà kia vợ chồng đi làm vắng, có đứa con gái lên 3 tuổi đã biết đi, mang đến gửi nhà bà ngoại nó; nhưng bà nó cũng đi chợ buôn gạo, giao cho đứa cậu nó mới lên 6 tuổi bế nó, cậu bỏ chạy ở nhà đi chơi, cháu lẫn ra nắt nước nghịch, ngờ sơ cau lớn cổ vào nắt. Đến lúc bà nó về mới tìm cháu không thấy, kêu lên, hàng xóm kéo lại tìm mãi, thì thấy chết nhận ở trong nắt nước rồi, không chữa được nữa. Tội nghiệp!

Đ.-Th. lai cảo.

HÀ BÔNG

Xác trẻ con. — Hôm thứ hai, hồi bốn giờ chiều, người ta thấy một cái xác đứa trẻ con trôi dạt vào bờ sông. Đứa trẻ mới lọt lòng mà đã bị vất xuống sông, chết một cách tàn nhẫn thiết. Xác ngâm nước lâu ngày qua, nên da thịt nhăn cả mà dấu thì rụng hẳn. Hiện quan trên đã cho chôn cái xác ấy ngay trên bờ sông.

Gớm ghê thay cho kẻ nào đang tâm vứt con một cách độc-ác làm vậy.

Đ. B. lai cảo.

PHÚ-THỌ

Tàu đỗ bên nào cho tiện? — Bến kia sông làng Tu-vũ có cái núi Trẹ gần năm về trước vẫn có người thầu đá ở đấy, thì năng tàu thơ qua lại vẫn phải ở bến ấy, chỉ có tàu chợ đỗ ở bên này thôi. Độ mấy năm nay thì không có người lấy đá nữa, nhưng tàu qua lại cũng vẫn đỗ ở bến ấy, còn khách đi tàu thì phần nhiều là về bến Tu-vũ cả, thành ra người ở bến Tu-vũ ai muốn đi tàu lại phải đi đò sang bến ấy mới đi được; sự đi đò này về vụ nước lên nhiều khi cũng nguy-hiểm lắm, là vì sông thì rộng, nước thì to, thuyền thì bé, người thì đông, nào thể lại thôi, có lắc truyền bởi gần sang đến nơi thì tàu đã chạy, như vậy, thực là nguy-hiểm lắm.

Ta ao ước rằng ông chủ hãng tàu sẽ lưu tâm đến mà cho tàu đỗ ở bến Tu-vũ thì tiện lợi cho hành khách lắm.

Liễn lai cảo

PHỦ-LÝ

Một cậu học-sinh chết: đuối ở gầm cầu. — Hồi 6 giờ chiều hôm thứ bảy 16 mai, một cậu học-sinh tên là Lê-đình-Tức 19 tuổi, người Ngái-trì, huyện Thanh-liêm, học-trò ở lớp trung-đẳng trường Pháp-Việt Phủ-lý, trọ học tại nhà người bác là M. Ba-Lâm ở giữa phố Châu-cầu, sau buổi học chiều về, cơm nước xong, ăn khi gì i nồng nực, cậu bèn rủ hai ba người anh em đồng-học cùng ra tắm ở gầm cầu sắt. Trong khi đang bơi lội tắm táp, thì chẳng may sa chân thụt xuống thăng đào, chìm nghỉm không lên được nữa. Mấy người anh em cùng tắm liền chạy về nhà trọ báo cho người nhà biết. Người nhà liền ra thuê thuyền chài mò xác, song mò mãi đến hồi gần 9 giờ đêm mới thấy xác. Bấy giờ mọi người tìm phương cứu chữa và đưa ngay vào nhà thương, song vì xác ngâm dưới nước non ba giờ đồng hồ cho nên không thể cứu sống lại được.

Sáng hôm chủ nhật đã rất đàm đưa cậu học-sinh bạc-mệnh này về quê là làng Ngái-trì an táng. Các cậu học-sinh đồng-học với cậu đi đưa đông đông. Ai nấy đều có vẻ ngậm ngùi thương xót.

Chỗ gầm cầu này nguyên vẫn có mấy cái thùng đào sâu lắm, mà lại là chỗ người lớn trẻ con hàng ngày ra tắm mà chiều hôm Năm trước ông đã có một người tình chết đuối ở chỗ này, không biết làm sao số ấm không cho biết ngày cái thác tắm sông này đi, cứ chiều đến, lũ lượt ra tắm ở chỗ này, nhiều đứa vô liêm sỉ lại đứng ngay bên đường mà thay quần áo, không những là một sự khó coi cho khách qua đường mà lại là một sự rất nguy hiểm cho tính-mệnh, người có trách-nhiệm cũng nên lưu ý tới mới phải.

CAO BẰNG

Cuộc nói chuyện. — Hội Trí-tri cứ hứa tư thì có cuộc nói chuyện. Kỳ thứ nhất, M. Vũ-ngọc-Liên, học-sự tòa án, nói về sự-tích Kha-loân-Bố tìm được Tân-tạo giới.; kỳ thứ hai lại nói về lịch-sử và sự nghiệp đức Lê-Thái-tổ; kỳ thứ ba quan Tuần-phủ Nguyễn-Tế, nói về nguyên-do đặt ra cuộc lý-trưởng các dân xã nước ta, nói từ khi mới đặt là xã-trưởng cho đến bây giờ gọi là lý-trưởng. Cuộc nói chuyện ở đây mới có lần này là lần thứ nhất, song các ông nói rất là rõ ràng, các ông đến ngồi chuyện, ai cũng đều hoan-nghênh cả.

Đến 13 mai là kỳ thứ tư M. Hoàng-sơn Vũ-đình-Khải, nội-trưởng nói cho các nội-viên nghe về mọi điều lập ra hội Trí-tri các-kỳ tại Hanoi năm 1892, là một hội lập ra trước nhất các nội khác ở Bắc-kỳ, và kể cả các việc công ích của hội làm và giá-trị của hội đã truyền-bá ra đến biên-viễn như là tỉnh Cao-bằng này và cả công-nghiệp của các ông sáng lập ra hội.

(*Xem trang thứ tư*).

CÁO-BẠCH

Hiệu TỪ-ĐƯỜNG, ở đường Brosse, gần Cầu-sắt, số nhà 28 (Quai Clémenceau) Hanoi.

Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi cùng sơn lại, giá tính phải chăng.

Lại có xe-lớn chở hành-khách đi Sơn-tây, Trung-hà.

Những giờ xe chạy như sau này:

Hà-nội đi Sơn-tây:	buổi sáng	6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	8 giờ rưỡi
»	»	chưa 12 »	»	2 »
»	»	chiều 3 »	»	5 »
Sơn-tây về Hà-nội:	buổi sáng	6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	»	10 »	»	12 »
»	»	chiều 2 »	»	4 »
Sơn-tây đi Trung-hà:	buổi sáng	7 giờ,	đến Trung-hà	8 giờ
»	»	10 »	»	11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây:	buổi sáng	9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	»	chưa 12 »	»	1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.

Chủ-nhân: VŨ-TỪ-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Rượu bạc hà Ricqlès	Một lọ:	6 fr. 25
Kẹo Pascall, đủ các thứ hoa quả	Một lọ:	6 fr. 50
Kem hạt rẻ Ardèche	Một hộp:	4 fr. 00
Dầu ô li hạng tốt Guiot	Một lít:	12 fr. 00
Anis Pernod 40°	Một lít:	16 fr. 50
Damiani, rượu nho Cap Corse au quinquina	Một lít:	12 fr. 50
Nước chanh Royal Vichy	Một nửa chai:	2 fr. 25
Cassis Fournier	Một lít:	15 fr. 00
Rượu Rom Phénix	Một lít:	16 fr. 00

Boîte postale N° 40

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 19 Mai 1925

ĐỨC MẪU THOÁI

Tích hát này đủ cả hỷ, nộ, ai, lạc. Thảm nhất là chỗ Công-chúa phải dày vào rừng, thau vẫn rất là não nùng ai oán. Vui nhất là chỗ các loài thủy tộc lên rước Công-chúa về Đông-đình, trông rất là uy linh. Bộ thủy tộc mới sắm mới cả lại trông rực rỡ lắm.

Tối thứ tư 20 Mai 1925

TIỆM LONG ĐẮC VỰ

(Sự tích Lý-công)

Sống thừa trưởng cũng là may,
Dầu cam phận bạc, dám thay lòng vàng.

Sự tích rất hay, và rất vui

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi là Hoàng văn-Sâu, chủ xe ô-tô vận-tải đường Đồ-quan, chợ Cồn (Nam định), ngày 6 tháng 5 tây này, tôi có đứa con gái, 9 tuổi, tên là Lý tức Trí, đa ngâm đen, mặt tròn, có nốt ruồi về gần mắt bên trái, tóc ở trán và gáy đều vắt ngược lên như bò liếm, đội mũ vải vàng mèn, áo lụa dài trắng quần trắng, hôm ý đi học rồi không thấy về. — Vậy ông bà nào thấy nó ở đâu xin làm ơn viết tờ cho biết, sẽ đến xin nhận và hậu tạ.

Kính bạch
Hoàng-văn-Sâu ở t Nam-anh
See transports d'autobus
Bến Đò-quan, Nam-định

Crédit Foncier de l'Indochine

Theo như lời điện-tín của Hội Chánh ở Paris điện sang, cuộc trái-khoản lạm đình từ ngày hôm nay.

NHÀ BÁO-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và Uroformine

Giá 1$30 một hộp

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài từ ra những tiền đổi chỗ ấy, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo sách tự-nhiên in ra đây, chẳng những có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, làm cho trẻ con và người có tri không thì không sao có thể ăn được!

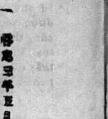
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm!!!

Ngày tháng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nội-các phụng tờ chiếu phê rằng:

Chiếu nay đại thần phòng tấu MONTÈS qui dâng, có sắc ban một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua nhà hay, đặng nếm qua thường, trước lạ phải thì phê cho qui được phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thật có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư (6 bản sáng).

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, SARREUFONTE & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Nhân tiện ông hội-trưởng lại nói đến sự-tích ngôi đền thờ ba vị danh-thần tử-tiết tại Cao bằng, gọi là đền Tam-trung tại tỉnh-lỵ Cao bằng, là cụ Bùi-huy-Bích, Bố-chánh, Phạm-văn-Trạc, Án-sát, và Phạm-v-Lưu, Lãnh-binh, trọng trấn ở Cao bằng, đời đức Minh-mệnh, bị giặc Nùng-văn-Vân là con Tri-châu Bảo-lạc, đánh phá các tỉnh Tuyên-quang, Lạng-sơn, sau đến Cao-bằng, không có quân cứu-viện, ba vị phải tử tiết cả, đến khi dẹp yên giặc, đức Minh-mệnh sắc phong cho bốn chữ « Thung-dung-tựu-nghĩa » và tỉnh thần phải lập miếu để xuân thu tri-tế, tính ra chưa được 9 năm, mà miếu vỡ đã ai-lạc mất rồi.

Sự-tích của ba vị như thế, thực là một cái gương qui-báu của người Việt-Nam, cho nên nhắc lại để mọi người đều biết, và có ý giới-thiệu cho các bậc danh-nhân ở thành-phố để xin phép quan trên trùng lập lại ngôi đền ấy, trước là làm một chút danh thắng ở Cao-bằng, sau là để cho những bực xuất-sắc về sau. Làm người ở đời, không cứ là phải hy-vọng cho nhiều, thiết tưởng làm việc gì, thì nên nết bổn phận việc ấy, tuy có gặp sự không may, tai cai tinh thần cũng được sáng khoái, mà cái danh dự cũng được vẻ vang cho người đồng-loại. Cuốc các ông ở Cao-bằng nghe thấy câu chuyện này, ai cũng đều hoan-nghênh tôi phải.

H. N. lai cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Công ty Phạm-văn-Phi. — *Ngày giờ xe ô tô chạy đường Đông hà Savanakhet.* Từ Đông-hà bắt đầu chạy buổi sáng thứ tư, đến Lao-bao buổi trưa, hành-khách và đồ đạc sẽ xuống tauyên đến buổi trưa hôm thứ năm thì đến Tchepone rồi ở đây lại đáp ô-tô đến Savanakhet vào buổi chiều hôm tuần sau;

Từ Savanakhet bắt đầu chạy, buổi sáng hôm thứ hai rồi xuống thuyền từ Tchepone đi Lao bao, hai ngày tới Đông-hà vào buổi chiều hôm thứ tư.

Agents d'Annonces en Europe pour la « TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi thường kể cho rằng : Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thì mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên uống nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cơm nặng cũng nhập lý cơm thuốc không nạp đem xuyên kéo lên, bỗ hôi sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đờm kéo lên ngực cao lắm, cổ thở sò sè. Hiện bấy giờ, vợ tôi và sáu con tôi ngồi trước mặt, thì tôi còn trông thấy, sau đờm lên tắc hầu, mà mắm ngực đi, vợ con khóc lóc mà không biết khi tôi ngất đi, hình như giấc ngủ chiêm bao, khi lên mái lên non chơi bời, tác thơ ca ẩn ở ngoài đường cái. Ngay lúc bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đến ông « Tam-tinh-y-quan » ở phố Mã-mây, số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-tuyết-xuống-chữa. thì cái đờm họ xuống dần dần, đến sáng mấy tỉnh dần ra, tôi chắc ra phần chết cả mười phần sao lại sống, ơn ấy thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình tạ.

Tên tôi là Trần-đình-Thâm, Entrepreneur, N° 4, rue de Negrel Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Treuchet PARIS
19, 21, 23, Longate Hill LONDRES

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một hộp sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Kôm-xẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm xẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm xẩy, tiện diệu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

PURGATIF LE ROY

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798. Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay hiệu, danh tuyên Khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

ÔON THUỐC VIÊN LE ROY để Khi trong bụng độ bức-rức, ăn uống Không tiêu, trột độ đau bụng, thì uống xổ hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trừ hàn, Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần trước bữa cơm, thì uống một cốc con
旬聘各各呀每各呀沒喉龍吹喉稱

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31 phố Tiong-Tân (Rue Paul-Bert) Hanoi

CẢM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bộ
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và người bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xương dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT = CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

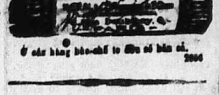
Bệnh lậu thì các phái chữa trị cho rồi khỏi rất mau. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức giấy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ nhơ đám nhờ và đài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *santal monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không thể nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn bà, vì bệnh tất chuyển sang người đàn bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì để hơn thuốc *santal monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hòa-hợp mà bào chế ra, chuyên trị về chứng bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu a ghenhững lời bạn lí tăng chữa mà dùng những thuốc không có giá trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *santal monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc nhơ.

Thuốc *santal monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh rêu các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào chế bằng nhiều dược phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả. 2006

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sản

Trị bệnh mất máu. khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay sinh kém huyết sinh ra nóng phải làm cho hay ho nội nắng thuốc này rất để, ai có mất lhơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MẠI BỔ 1$40

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giờ bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, lên bã có tuổi mẫn lộ tinh nguyệt rồi mà sưng ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bong gân và bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ thuốc độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà pha ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xup. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Muốn mượn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao. Ai sành nghề hỏi tại :

« GARAGE BOBILLOT »
Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

ƯƠU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

COMAR VÀ CÔNG-TI

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN VĂN LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)